

en handigheden, welke herhaaldelijk ieder, met wien hij zakelijk te doen kreeg, zoowel verbluften als ergerden.

Hem was elke contemplatie vreemd, hij bekeek zaken en menschen met een volkomen nuchtere objectiviteit; zijn vreugde was meerendeels leedvermaak, zijn leed wrokkende ergenis, zijn mededoogen berekening, zijn vriendelijkheid een schampere ironie.

Er was maar één persoon, die hij vreesde, al zou hij dit zichzelf nimmer bekennen en dat was juffrouw Lurkus.

Het zou nauwelijks met juistheid zijn na te sporen, hoe die vrees voor de huishoudster zoowel bij hem als bij Simon eigenlijk was ontstaan; van lieverlede was dit zoo gekomen, gegroeid in den loop der vele jaren, gedurende welke ze al aan het hoofd der huishouding van Bruelis stond.

Juffrouw Lurkus vervulde die taak met toewijding, ze was eerlijk, zuinig, ze had geen lastige familieantecedenten, ze hield lang de dienstboden, maar juist terwille van al die voortreffelijke en waardeerbare eigenschappen, hadden de broeders altijd maar berust in haar starre wilsoordrijving, welke zoodoende was verworden tot een formeel soort dwingelandij.

Juffrouw Lurkus duldde geen inbreuk op de dagindeeling, zij besliste of logés of andere gasten gelegen kwamen, of de tijd was aangebroken, dat de kachels moesten worden gezet of dat ze door den smid konden worden weggehaald en indien een toeval of een stoute nalatigheid haar dekreten schond, dan strafte ze met een ijselijk voelbare sabotage en een angstwekkende dreiging in toon en houding, die de gansche atmosfeer in huis dagen lang zwaar deed zijn en drukkend van ongewisse beklemming.

Simon onderwierp zich hoofdzakelijk uit vrees voor scènes, waar hij nu eenmaal niet tegen kon, ook wel uit gemakzucht en de wat philosophisch gemoedelijke overweging, dat een opvolgster misschien nog erger zou zijn.

Maar Jan haatte haar; zijn vrees was echter grooter dan zijn haat en zoo onderging hij haar eigenlijk met een nijdig fatalisme en de altijd inwendig wrokkende lust om haar schamper en wreed te kwetsen, waartoe de moed hem echter op het juiste oogenblik steeds gereedelijk ontzonk.

Nadat hij een half uur had zitten werken, greep Jan de tabakspot, welke op het bureau stond, knipte het étui van een glanzend-zwart doorgerookte pijp open en begon de laatste zorgvuldig te stoppen; zijn droge lange vingers knapten bij het aandrukken van de rulle tabak.

Even later blies hij een dikke blauwe rookwolk tegen den glimmenden pijpekop, peinsde een oogenblik; om zijn smalle lippen trok iets als een lachje; hij wendde het hoofd even luisterend naar de deur, maar in huis was alles nu stil.

Dan trok hij een lade open, haalde er een stereoscoop uit en een